

Hướng dẫn nuôi **GẤU - TRẦN** **CÁ SẤU**

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG

HƯỚNG DẪN
NUÔI GẤU, TRẺ, CÁ SẤU

NGUYỄN VĂN TÓ - PHAN THỊ LÀI

(Biên soạn)

Hướng dẫn
NUÔI GẤU, TRĂN, CÁ SẴU

NHÀ XUẤT BẢN LAO ĐỘNG
HÀ NỘI - 2005

LỜI NÓI ĐẦU

Trong những năm gần đây là việc săn bắt các loài động vật quý hiếm đã bị kiểm soát chặt chẽ. Hàng năm, hàng nghìn loài động vật này đã mất đi một cách đáng báo động, thậm chí có loài gần như tuyệt chủng. Để chấm dứt tình trạng này toàn thế giới và nhà nước ta đã ra lệnh nghiêm cấm triệt để việc săn bắt thú rừng, và những hành vi xâm hại đến động vật quý hiếm cũng có thể trở thành tội phạm hình sự. Đồng thời, Nhà nước cũng chủ trương khuyến khích các tổ chức và cá nhân tự bỏ vốn gây nuôi phát triển động vật quý hiếm, và đây đã được coi là một nghề mới cần được phát triển. Gần đây phong trào nuôi gấu, nuôi trăn, nuôi cá sấu tại các gia đình ở nhiều tỉnh trong cả nước đã phát triển mạnh. Việc nuôi những loài động vật này không những góp phần bảo tồn thú hiếm của thiên nhiên mà còn là một ngành kinh doanh có hiệu quả kinh tế cao. Vì chẳng là một hình thức sản xuất hàng hoá, rất có lãi, rất phù hợp với

người nông dân. Mật gấu, da trăn, da cá sấu đang là nhu cầu của mọi người để phục vụ cuộc sống.

Tuy nhiên, chăn nuôi những động vật quý hiếm này là công việc hết sức mới mẻ, không thể dựa vào kinh nghiệm chăn nuôi truyền thống mà việc khai thác lại luôn phải đi liền với tái tạo để đảm bảo sự cân bằng sinh thái. Bởi vậy việc nắm được các kĩ thuật chăn nuôi đúng khoa học là hết sức cần thiết, vì đã có nhiều người "nhập cuộc", nhưng không chắc mấy ai đã hiểu hết những "bí quyết" quan trọng trong việc nuôi gấu, nuôi trăn và cá sấu. Với mục đích giúp đỡ, đồng thời trao đổi những kinh nghiệm quý báu, chúng tôi xin giới thiệu một số những hiểu biết trong lĩnh vực nuôi động vật quý hiếm này.

CÁC TÁC GIẢ

NUÔI GẤU

A. ĐÔI ĐIỀU VỀ LOẠI GẤU

Hiện nay, chưa có một tài liệu nào thống kê được rõ ràng về các giống gấu hiện có trên trái đất. Hầu hết trên tất cả các châu lục, kể cả vùng Bắc Cực, đều có sự xuất hiện của loài gấu. Vì vậy ở đây chỉ xin giới thiệu đôi nét về một vài giống gấu tiêu biểu thường gặp trên thế giới và đặc tính của chúng để bước đầu có được những hiểu biết về loài gấu, mà từ đó định hình được cách thức nuôi.

+ Gấu nâu

- Gấu nâu có bộ lông màu nâu bản, đôi khi trông như màu xám tro. Riêng gấu chưa trưởng thành thì có một dải lông trắng ở cổ.

- Gấu nâu được đánh giá là loài có thể trọng lớn. Con trưởng thành có thể nặng 400kg, cao 2,5m.

- Gấu nâu thường sống trong rừng rậm và núi ở Châu Âu (thường gặp nhiều nhất ở dãy Pyréné, miền Đông dãy Alpes, ở Balkan), nhiều vùng rừng núi của Bắc Mỹ và rải rác nhiều nơi ở châu Á.

- Gấu nâu chuyên ăn tạp.

+ Gấu đen.

- Là loài gấu của Bắc Mỹ nên còn được gọi là Gấu Mỹ.

- Gấu đen có thân hình bằng 2/3 gấu nâu, cao khoảng 1,5m, bộ lông màu đen nhánh.

- Gấu nâu thích sống trong những rừng núi thâm u vì vốn là loài gấu hiền lành, có khi sống thành từng đàn.

- Gấu đen cũng ăn tạp, nhưng thích nhất là ăn cá. Vì vậy thường chỉ gặp chúng ở cạnh những suối đầu nguồn.

+ Gấu trắng.

- Loài gấu này có bộ lông dày màu trắng toát như tuyết, vì chúng là loài gấu của xứ lạnh, sống ở Bắc cực và trên bờ biển ở cực Bắc bán cầu.

- Được coi là loài gấu to nhất trong họ nhà gấu và đang có nguy cơ tuyệt chủng do sự săn bắn bừa bãi.

- Gấu trắng trưởng thành có chiều cao gần 3m, nặng từ 500 đến 600kg, có khả năng chịu lạnh rất giỏi.

- Thức ăn chủ yếu của nó là hải cẩu và cá. Vì vậy gấu trắng bơi rất giỏi và có thể bắt cá bằng móng vuốt của hai chân trước.

+ Gấu lợn.

- Loài gấu này có nhiều nhất ở Sri - lanca và bán đảo Ấn Độ. Ngoài ra còn có ở một vài nước châu Á nhưng số lượng không nhiều.

- Hình dáng gần giống như loài gấu nâu nhưng thể trọng nhỏ hơn, có chiều cao khoảng 2m.

- Gấu có bộ lông dài và dày, mõm to, dài như mõm heo.

- Gấu ăn tạp những thứ như cây non, trái cây, sâu bọ, và xác chết của thú vật.

- Gấu lợn có khả năng trèo cây rất giỏi để tìm mật ong và tổ chim ăn.

+ Gấu vôi

- Gấu sống ở trong rừng Trung và Nam Mỹ.
- Đây được coi là loài gấu nhỏ nhất vì thân hình chỉ dài khoảng 60 phân.
- Được gọi là gấu vôi vì có mõm dài quá khổ, vừa nhạy cảm lại vừa linh hoạt.
- Gấu thích sống trên cây vì thức ăn chủ yếu là trái cây và mầm non. Ngoài ra gấu vôi cũng có thể ăn sâu bọ, có khi ăn cả thú nhỏ.
- Gấu có lông màu nâu, đuôi dài bằng thân, có những khoang trắng và đen xen lẫn nhau.

+ Gấu trúc

- Loài gấu này thường sống nhiều ở Trung Quốc, trên độ cao hơn ba nghìn thước.
- Được gọi là gấu trúc vì nó chỉ sống trong những rừng trúc, thức ăn chính là măng tre, măng trúc.
- Đây là loài gấu đẹp và hiếm vì nó có bộ lông vừa lạ, vừa đẹp: thân mình có khoang đen và trắng màu kem, phần đầu và cổ màu trắng (trừ viền mắt và đôi tai màu đen), hai chân trước và vùng ngực

màu đen. Vùng bụng sau màu trắng kem, phần mõng và hai chân sau màu đen.

- Gấu rất nhút nhát nên thường tránh những chỗ có người, chỉ di chuyển dưới những đường hầm do chúng tự đào.

- Gấu trúc có nhiều loài khác nhau.

- Ở Trung Quốc có gấu trúc đỏ, thân dài khoảng năm, sáu mươi phân, đuôi dài bằng thân, có lông màu đỏ sáng rất đẹp, trừ phần bụng và chân màu đen, đầu có lông màu sáng. Giống này cũng chuyên sống trên cây, trong rừng tre trúc ở độ cao ba bốn ngàn thước.

- Tại Canada có loài gấu trúc Bắc Mỹ, có hình dáng, kích thước bằng gấu trúc đỏ nhưng có lông màu nâu lẫn xám tro, mắt có vạch lông đen vắt qua, thích ăn tạp, có tài săn bắt các loại thú nhỏ như gà rừng, thỏ rừng, tôm, cá... Đặc biệt gấu trúc Bắc Mỹ có thói quen dùng hai chân trước rửa kỹ thức ăn trước khi dùng.

+ Gấu triết.

- Loài gấu này sống nhiều ở Bắc Mỹ